

The end of Die Walküre: Brünnhilde, Wotan and The Machine.

Die Walküre at the Met – Spring 2011

Text: John L. DiGaetani

The Met's new Ring, designed and directed by Robert Lepage and Neilson Vignola, had its premier of *Die Walküre* in the spring of 2011 and by and large succeeded with the Met's audience. They applauded loudly and seemed mostly to have enjoyed the new production. The production itself used the large onstage "machine," sometimes creaky but often producing some terrific effects onstage. When the audience enters the theater, the curtain is up and they see a row of long planks, and those planks do amazing things—they become first a forest and then the roof of Hunding's hut in the first act, a low mountain in the second act, a forest and the top of a snow-covered mountain at the end of the third act—all thanks to the subtle lighting by Etienne Boucher and Carl Fillion's movable set. These magical planks have a stable performance platform in front of them, which is easy for the singers to negotiate and keeps the cast close to the audience, but moving about the movable planks becomes more difficult for the singers. Francois St-Aubin's costumes used the original drawings from the premiere of the Ring at Bayreuth in 1876 so there was a lot of silvery armor and bright costumes. The lighting by Etienne Boucher made sure the characters were always clearly visible to the audience, a real plus since the old Ring was often dark

and murky and it sometimes became difficult for the audience to find the characters onstage. Here they are always visible. Each new production becomes a response to the one before it, and these clever Quebecois are following this same tradition.

James Levine conducted most of the performances, and his approach is very different here. For the old Otto Schenk production, Levine often sounded like Georg Solti but for his new cycle he often sounds more like Herbert van Karajan, using an often quiet, lyrical approach rather than a loud and dramatic approach. It is easier for the singers to sing quietly and Levine is much more careful not to drown them out, which sometimes happened with the Solti approach. Some drama and excitement disappear in Levine's new approach, but quiet lyricism and greater subtlety are gained.

The Met certainly staged this new *Die Walküre* with the most wonderful cast available. The new German tenor Jonas Kaufmann soon became an audience favorite for his lyrical, baritone-sounding but intensely acted Siegmund. The Dutch soprano Eva-Maria Westbroek's Sieglinde impressed as well for her good looks, sexy acting, and warm sound, though sometimes she got a bit wobbly in the last act. These two singers

emphasized the desperation and erotic bond of these two Walsung siblings.

Bryn Terfel's Wotan finally blossomed at the Met in this *Walküre*. He had been a promising Wotan in *Rheingold*, but here he really became commanding, committed, and wonderful sounding in the role. His fine German diction made the text clearly audible and his gorgeous voice a real joy to hear. Stephanie Blythe continues as a lyrical-sounding and mesmerizing Fricka, here sitting in a throne with rams' heads and grieving the fate of the gods and the new incest. Hans-Peter König's Hunding was a dramatic, brooding presence with a plush voice and very clear diction, trying to defend his wife and house from a dangerous intruder.

Deborah Voigt looked like a hyper-active teenager in the role of Brünnhilde, moving about the stage with real animation. She had all the high notes, but her low notes were occasionally inaudible and not all of her notes sounded secure and lovely. The Met audience is used to seeing her as a fabulous Sieglinde, but her new, much thinner Brünnhilde has become wonderful visually but not as wonderful vocally. The other eight Walküres had to ride hobby horses—those planks—and ride them to get onto the secure platform in front of the movable planks. The night I was there they were all secure and sliding gracefully

and singing accurately but there were some minor mishaps on other nights.

Levine's newly quiet and lyrical approach to this fabulous score and with this group of singers made for a memorable *Walküre*. As the final scene ends with Brünnhilde upside down and asleep on a snow-covered mountain (obviously done by a double), one wonders what Lepage will come up with for the final two operas of the cycle. Certainly the first half, presented this season, succeeded for most people. Robert Lepage's new Ring remains suggestive rather than realistic but true enough to most of Wagner's stage directions so that we don't have Eurotrash but an honest attempt to create a visually exciting new Ring. Wagner's complex characters, one of the great fascinations of the Ring, become not cartoon figures and grotesques but real human beings facing financial and familial ruin – like the rest of us. The characters are close to the audience, always visible, and recognizably human – all pluses in this new Ring.

Sieglinde (Eva-Maria Westbroek) and Siegmund (Jonas Kaufmann)

Metropolitanin loistava Valkyyria Suomen elokuvateattereissa Teksti: Robert Storm

”Esitys viivästyy ja alkaa hetken kuluttua.” Tämä teksti on valkokankaalla. Vähän myöhemmin nähdään teksti: ”Esitys alkaa 15 minuutin kuluttua”. Katsomossa arvuutellaan, kuka *Valkyyrian* esiintyjistä on sairastunut. Vai olisiko ongelmana sittenkin esityksen päälavasteena toimiva, paljon huomiota saanut ”The Machine”.

Runsaan puolen tunnin odotuksen jälkeen valkokankaalle ilmestyy illan juontaja, itse **Plácido Domingo**, joka kaksi vuotta sitten itse esiintyi Metropolitanin *Valkyyrian* Siegmundina. Hän esittelee teoksen lyhyesti, minkä jälkeen nähdään Maestro **James Levine** lyömässä käyntiin illan esitys.

Hetken aikaa pääosassa on The Machine. Sen pitkät metallilevyt liikkuvat, niihin heijastetaan kuvia, lopulta ne päätyvät Sieglinden ja Hundingin kotitalon seinälaudoiksi. Paikalle juoksee Siegmund, **Jonas Kaufmann**. Hetken kuluttua kotiin tulee **Eva-Maria Westbroekin** esittämä Sieglinde. Näiden kahden välinen kemia on ilmiselvää alusta asti. Kesken kaiken paikalle tulee Hunding, **Hans-Peter König**. Hän on selvästi puolisoaan Sieglindeä vanhempi mies, joka kuitenkin on edelleen täysissä voimissaan. Hän pitää vaimoiaan nyrkin ja hellan välissä ja on aina valmiina puolustamaan aseina sukuaan ja sen kunniaa. Siegmundin kertomukset esitetään varjokuvina – aluksi hieman epäilyttävältä tuntuva, mutta lopulta erittäin toimiva ratkaisu.

Juuri ensimmäinen näytös oli mielestäni Metropolitanin *Valkyyria*-esityksen hienoin ja nämä kolme laulajaa olivat ehkä esityksen parhaat. He sopivat osiinsa ulkoises-

tiikin ja pelasivat loistavasti yhteen. Valittamista ei silti ollut teoksen loppuosassakaan. **Stephanie Blythe** esittää Frickan tavallista herkempänä hahmona. Hän purskahtaa hetkeksi itkuun, suutelee aviomiestään Wotania ja yrittää vielä dueton lopussa tavoitella tätä kädellään. Vai onko tämä vain tarkkaan harkittu keino Wotanin taivuttelemiseksi? **Bryn Terfel** ei ole hienostunein ylijumala, mitä näyttämöllä on nähty. Itse pidän kuitenkin tällaista karskiuden ja herkkyuden yhdistelmää rooliin sopivampana kuin hienostelua. En ole aiemmin erityisemmin pitänyt Brünnhilden roolin laulaneen **Deborah Voigtin** äänestä, joka on kuulostanut korvissani kireähköltä. Olenkohan tottunut siihen vai onnistuiko Voigt tällä kerta tavallista paremmin? Aivan muiden laulajien tasolle hän ei silti noussut.

Olin jonkin verran pettynyt syksyllä nähtyyn Metropolitanin *Reininkultaan*. Valkyyria on kuitenkin toista maata. Kaikki molemmissa teoksissa esiintyneet laulajat (Terfel, Blythe, König) tuntuvat tällä kertaa laulavan paremmin. *Reininkullassa* melko nähtiin melko paljon näyttämöllistä kikkailua. Se oli toki näyttävää, mutta lopulta se jäi usein vain pelkäksi kikkailuksi kikkailun takia. *Valkyyriassa* sellaista ei juurikaan ole, ehkä lukuun ottamatta loppukohtausta, jossa Brünnhilde roikkuu kalliolla pää alaspäin.

Metropolitanin uusi *Valkyyria*-produktio on saanut osakseen lähes pelkkää ylistystä. Turun Kinopalatsissakin yleisö näytti olevan lähes ekstaattisissa tunnelmissa. Muutoaan muuttavalla The Machinella on **Robert Lepage**n ohjauksessa keskeinen osa. Tästä voisi

päätellä, että kysymys olisi hypermodernista näyttämötoteutuksesta. Tämä ei pidä paikkaansa. Puvustus, ohjaus ja usein jopa The Machinen käyttö ovat varsin perinteisiä. Sannonalla ”ei ärsytä ketään” on usein negatiivinen sävy. Tässä *Valkyyriassa* sitä voi kuitenkin käyttää positiivisessa mielessä, koska vaikuttaa siltä, että niin modernien kuin perinteistenkin näyttämötoteutusten ystävät ovat ottaneet tämän *Valkyyrian* omakseen.

Sitäkin hienompaa oli esityksen musiikillinen puoli. Tavallaan olisin pitänyt hyvänä ratkaisuna sitä, että uuden Ring-produktion olisi johtanut uusi kapellimestari. James Levine kykyjä Wagner-kapellimestarina ei silti voi kiistää. Tällä kertaa hän on ottanut aiempaa lyyrisemmän lähestymistavan, joka toimii lumaovalla tavalla erityisesti teoksen herkimmissä kohdissa. Silti esityksestä ei tälläkään kertaa puutu intohimoa eikä tietynlaisen massiivisuuden puutteesta huolimatta suuren luokan dramatiikkaa.

Aikoinaan puhuttiin paljon siitä, että suuria Wagner-ääniä ei enää ole. Tämä Valkyyria on kuitenkin jälleen yksi osoitus siitä, että tuollaiset puheet voidaan unohtaa. Tällä hetkellä Wagner-laulun yleinen taso on erittäin korkea. Erityisen ilahduttavaa on uusien hienojen tenorien ilmestymisen näyttämöille. Jonas Kaufmann on laulanut Wagneria vasta muutaman vuoden ajan, mutta heti Siegmund-debyyttissään hän nousi roolin suurten esittäjien joukkoon.

Niin, se esityksen viivästyminen. Syynä olivat The Machinen aiheuttamat ongelmat.